

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Patris Alberti Chanowsky è Societate Iesv
Vestigivm Boëmiæ Piæ seu: Res Qvædam Memoratv
dignæ, quæ in Boëmia præsertim in Districtu Prachensi &
Pilsensi, vel ab hominibus sunt piè erga Deum ...**

Chanovský, Albrecht

Pragae, 1659

Capvt. VII. Præsagia Mortis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50656)

diciturque silva illa in hodiernam diem
hac arborum forma permanere divisa.

C A P V T. VII.

Præfagia Mortis.

IN familia Rosensi & Novodomensi,
quorum illi albam, isti flavam Rosam pro
insignibus gestabant, quædam Domina, no-
mine Perichta fuit. Hanc ferunt pro-
diisse ex Familia Dominorum Schvvam-
berg, junctam matrimonio cuidam Rosen-
si, uti cognitum fuit, ex quibusdam literis
datis monasterio Virginum Crumloviensis.
Hæc, quod Thesaurum magnum auri & ar-
genti abscondisset, grave multis annis pur-
gatorium sustinuit. Nam post obitum in-
ter familiam Crumloviensem, & Novodo-
mensis tota Arce vagabatur nemini noci-
va, nisi quis illi iniurius fuisset. Dominum
Petrum VVok Rosensem ultimum ex fami-
lia, adhuc puerulum, nutricibus subduce-
bat, ulnisque suis circumgestabat: quin &
loco thesauri in Arce Trebonensi abdito
designato nutrices rogabat, ut ubi adole-
visset, thesaurum levaret, ut illa quiete po-
tureretur; id quod tamen ipse non fecit. An-
te

te mortem itaque cuiusvis viri aut feminae
praedictarum familiarum, in alba veste tri-
stis apparere solebat: quod signum fuit
a. i. quem certo ex eis moriturum.

N O T A E.

[**A** Nima illa à veste candida, in qua appa-
rere solet: *Alba Domina* passim di-
cta nondum apparere cessat, in Arci-
bus illis, in quibus olim Rosenses, & Novo-
domenses magnates habitabant. Et in Ar-
ce quidem Bechinensi maiorum nostrorum
aetate apparebat tam frequens diu noctu-
que, ut quodam modo ibi habitare videre-
tu, ita horis integris in gynæceo inter an-
cillas versabatur, & in Sella aliqua sedebat;
vespere per Arcem obambulans candelam
praeferebat, ita, ut incauti subinde eam ac-
cederent, lumen ab ea accepturi. Audita
est non nunquam, dum Gynæceum in-
gressa, quasi longissimo ex itinere fatigata,
se componeret in sellam, cum suspirio, &
gemitu dicere. *ô quantum ego hodie spa-
tium percurri.* Est & hoc admirabile, quod
in Arce Novodomensi, nisi singulis annis fe-
ria quinta in Cæna Domini lautum detur
pauperibus prandium quorum milleni
con-

confluunt mox Alba illa Domina Arcem totam tumultibus impleat, & homines infestet. Habetur de illa, ut dicunt, revelatio, eam in Purgatorio fore usque ad diem iudicii aut saltem, donec Arx novodomensis diruatur. Ante mortem Domini Ioa-chimi Stirpis Novo domæorum Rosensium ultimi, in Collegio Societatis IESU ibidem P. Rectori Nicolao Pistorio apparuit, hortataque est, ut omnia pro extremis necessaria properaret.

In familia Com. de Martinitz Arx est Smeczna dicta, unde vulgo eius Domini smeczansky vocati, quæ ab aliquot sæculis hucusque manet in illa Familia, illic est vetustissimum Sacellum S. Annæ Aviæ Christi, in quo singularia quædam præfagia videntur ante obitum personarum adultarum nam, vel lumina à nullo accensa apparent, vel insignia ex alto ex ipso muro decidunt & similia. Recentissimum accidit signum mortis paulo post subsecutæ Dnæ Barbaræ natæ Comitissæ de Martinitz Vxoris Serenissimi Christiani VII. Wilhelmi Marchionis & Principis Brandenburgici olim Coriphæi, nunc Refutatoris acerrimi hæreticorum magni Patruis moderni Serenissimi Electoris Brandenburgici; Nam ex insignibus

signibur fæmineis, quæ in fornice è regione insignium masculinorum sunt ex solido lapide suspensa, deciderunt quædam nullo movente in pavimentum & rupta sunt omnibus omen sinistrum in personam muliebrem ex hac familia præfagientibus. Obiurum quoque Illustrissimi D. Comitis Iaroslai, huius Dnæ Barbaræ Patris signa varia tam supremi Regni Boëmiæ Burgravij illic in Sacello, quam alibi præcessere.

In Familia Dominorum Strogetick super templum, aut aliquod castellum Iurisdictionis eorum albus passer visebatur, quod ipsi plurimis annis in sua Familia prognosticon mortis habebant.

Familia Dominorum Geniseki de Augezd habebat hydriam stanneam, quæ fuit quasi prodromus mortis eius familiæ. Nam ultro aperiebatur, & claudebatur, & ipso strepitu homines attentos reddebat, & mortis admonebat.

Simile quid est in Familia Dlavhovvskyorum, qui sunt Dlavhovvsky, Lzastolarij, & Chanovvsky omnes eiusdem Familiæ, nempe cista quædam magna.

Ex qua Familia cum fuerit P. Chanovvsky, de hac cista retulimus in eius vita cap. 15.

In Familia Prichovvskiorum varia præ-
sapia mortis sunt, Nam si quis moriturus
est venator, canes, tubæ, & voces venan-
tium audiuntur: si quis equos amavit, hin-
nitus perstrepit equorum: si quis Musica
oblectabatur, cantus personat. Hæc om-
nia aguntur in castro Skoczicz. Ita ut di-
stinctius in hac, quam in aliis familiis no-
tetur is, qui à DEO ex hac vita brevi evo-
candus est: Quod in magnis Dei beneficiis
ponendum est.

In eadem familia habent } & hoc.
Est Przesticij in templo duobus Clatoviâ
milliaribus, in quadam ex dextro latere al-
tari statua S. Ioannis Evangelistæ, quæ quo-
tiescunque ex dicta Familia est quis mori-
turus in terra absque ulla lesione invenitur
cum tamen in summitate fere altaris sit
collocata, ubi visuntur, tria capita an-
ferina.

[In Familia Nebylovvskiorum in tem-
plo Parochiali ad castrum eorum Polina,
uno milliari Clastoviâ ad Missæ sacrificium
lumen extinguitur.

Familia Klenovvskyorum dicitur ob-
servare ante mortem suorum, fæminam
habitu lugubri prospicientem per fene-
stram.

Aliz

Alia Familia conspiciunt lumina in suis templis: alia tumultus, & strepitus audiunt in suis ædibus.]

Sic Familia Dominorum de Sternberg mortis suorum præfagia habet in templo Parochiali Nepomuci, in quo noctu lumina visuntur à parte dextra, si moriturus est masculus, à parte vero sinistra, si foemina.

[In Arce Schvvamberg, cum aliquis ex familia Schvvambergica est moriturus, apparet alba Domina inter familiam, nullique nisi sibi iniurio, nocet.

In Chudenicz Arce Dominorum Ezerin ante mortem cuiusvis illorum auditur strepitus, quasi aliquid arenæ vel ruderum funderetur.

In Arce Kamen, quæ antiquitus semper fuit Dominorum Malovvecz prænuncia mortis singulorum erant tria lumina miraculosè accensa, & circummeuntia in terra in hortulo quodam dictæ Arcis.

Familia Dominorum Kolovvrat habet uno milliari à Luna civitate Monasterium Rozovv, cuius Fundator fuit sub Carolo 4 D. Albertus à Kolovvrat, qui illic sepultus jacet. In eo tumulo mirabiles subinde motus audiuntur, & lapis sepulchralis sudat;

dat; quæ signa sunt mortis alicuius ex prædicta familia. Quare Prior Religiosus S. Augustini, qui illi loco præest hæc visa & audita solebat toti familiæ denunciare, & Domini eò convenientes confitebantur, & se ad mortem parabant, ac tum sibi vale dicto recedebant quisque mortem exspectans.]

Familia Baronum de Lobkovvitz mortis suorum habet prænuncium sonum campanulæ: atque ita D. Vdalricus de Lobkovvitz ante paucos annos defunctus cum esset Brunæ in Moravia noctu audivit argenteam suam campanulam intra cistam inclusam bis personare. Coniuge eius etsi vigile nihil audiente. Ex quo mox ille sibi Filioloque mortem instare collegit, quæ etiam utriusque post aliquot menses est subsequuta

[Quibus omnibus Deus per Angelos Custodes Familiarum monet mortales ad agenda pœnitentiam. Quod non solum in Boëmia quin & jam in alijs Provincijs reperitur sic in familia Comitum Hohenzollern tabula strepens mortem illorum designat.